

Indicadors de conjuntura econòmica

ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM, DE PREUS INDUSTRIALS I DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

CATALUNYA 2018-2019		
	Variació mensual (%)	Variació interanual (%)
Índex de preus de consum ¹	0,0	0,7
Índex de preus industrials ¹	-0,4	0,4
Índex de producció industrial	-	-0,7 ²

Font: Idescat.

1) Darrera dada: juny 2019.

2) Variació interanual de l'índex dels cinc primers mesos de l'any (2018-2019) corregit d'efectes de calendari.

Indicadors de mercat de treball

ATUR REGISTRAT, CONTRACTES I AFILIACIÓ

CATALUNYA Juny 2019		
		Var. Interanual (%)
Atur registrat ¹	357.272	-3,5
Homes	150.998	-3,7
Dones	206.274	-3,3
Ctes. indefinits ¹	34.846	-13,9
Homes	19.350	-14,1
Dones	15.496	-13,7
Ctes. temporals ¹	270.486	-4,2
Homes	140.800	-5,9
Dones	129.686	-2,4
Afiliació. Total Sistema ²	3.501.558	2,3

1) Font: Observatori del Treball i Model Productiu. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

2) Font: Seguretat Social. Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social.

Memòria socioeconòmica i laboral de Catalunya 2018

SINISTRALITAT LABORAL A CATALUNYA

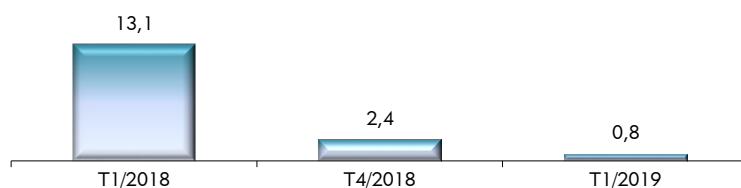
El 2018 s'han registrat 242.083 accidents de treball (AT). La major part d'ells s'han produït dins de la jornada laboral sense causar baixa (127.735), seguits dels que sí que l'han requerit (94.685 AT) i dels que tenen lloc en anar o tornar de la feina, els accidents *in itinere* (19.653). Els homes concentren el 69,1% dels AT en jornada laboral amb baixa, però l'accidentalitat de les dones presenta una tendència ascendent any rere any. El 38,2% dels AT amb baixa estan ocasionats pel sobre esforç físic, mentre que el 60% dels AT *in itinere* són accidents de trànsit (11.135 AT).

En la variació interanual destaca el 5,9% de creixement dels accidents *in itinere* (1.099 AT més). Globalment, la sinistralitat laboral mostra un creixement de l'1,1%. Percentualment, la construcció és el sector amb un augment més significatiu dels AT en jornada laboral amb baixa (8,9%), mentre que els serveis i la indústria presenten xifres més discretes (2,0% i 0,8%, respectivament).

Les malalties professionals registrades creixen de forma notòria, i el nombre de processos causants d'incapacitats temporals derivades de contingències professionals mostren un creixement més feble.

CLIMA EXPORTADOR

CATALUNYA 2018-2019

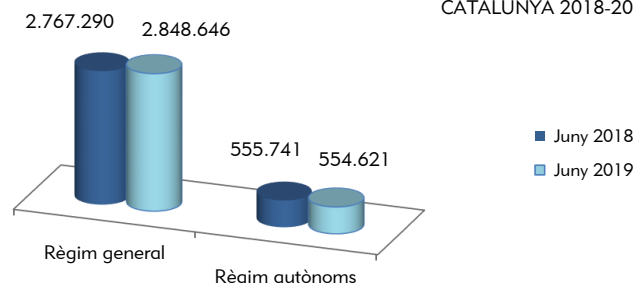

Unitats: saldo de respostes (positives/negatives) referides a l'evolució de la cartera de comandes. Font: Idescat.

Els preus de consum s'han mantingut estables aquest darrer mes de juny, fet que situa la variació interanual en el 0,7%. En canvi, els preus industrials han baixat el 0,4%, frenant el seu creixement interanual fins al 0,4%. La producció industrial dels cinc primers mesos del 2019 ha estat el 0,7% més baixa que la del mateix període de l'any anterior. El clima exportador del primer trimestre d'enguany ha recollit també un descens del saldo de respostes (positives/negatives) referides a l'evolució de la cartera de comandes que ha estat més baix que el del darrer trimestre de l'any anterior i que el de fa un any.

AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

CATALUNYA 2018-2019

Al mes de juny¹ l'afiliació a la Seguretat Social ha augmentat un 2,3% respecte al mes de juny de l'any anterior. En el mateix període els treballadors afiliats al règim general² han tingut un increment del 2,9% i els treballadors afiliats al règim especial d'autònoms³ han tingut un decrement del 0,2%.

(1) Afiliats en alta el darrer dia de mes. (2) Exclosos del règim general el Sistema Especial Agrari i del Sistema Especial de Treballadors de la Llar. (3) Inclòs el Sistema Especial per a Treballadors per Compte Propi Agraris -SETA-.

CATALUNYA 2018

Accidents laborals

	Total	Var. %	Var. absoluta
En jornada laboral sense baixa	127.735	-1,4	-1.785
En jornada laboral amb baixa	94.685	3,7	3.414
<i>In itinere</i>	19.653	5,9	1.099

Malalties professionals registrades

	Total	Var. %	Var. absoluta
Malalties	1.579	13,8	191

Incapacitats de treball per contingències professionals

	Total	Var. %	Var. absoluta
Nombre (mitjana mensual)	10.247	4,3	421
Durada (en dies)	35,8	0,6	0,2

Unitats: nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i de l'Observatori de les Contingències Professionals de la Seguretat Social (MEYSS).

En compliment de l'article 2 de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, el CTESC elabora una memòria anual en què s'analitza l'evolució de la situació socioeconòmica i laboral de Catalunya. A continuació es presenten les principals consideracions i recomanacions al respecte.

L'any 2018, el creixement del PIB i de l'IPC a Catalunya ha estat del 2,6% i el 1,8% (mitjana anual), respectivament. La inflació subjacent s'ha situat en l'1,1%. L'any 2019, el CTESC preveu que el creixement del PIB a Catalunya se situï lleugerament per sota del 2%. L'any 2018, segons les primeres estimacions d'Idescat, els costos laborals unitaris mitjans han crescut l'1% en termes reals. Persisteixen els mateixos factors d'inestabilitat que fa un any: la desacceleració de l'economia xinesa i l'escalada de proteccionisme comercial són encara factors de risc per al creixement global. El CTESC recomana que el disseny de les mesures en matèria de política econòmica i pressupostària prevegin aquesta contingència.

En el **mercat de treball**, el nombre de persones ocupades creix per cinquè any consecutiu, fins a situar-se en 3.328.000. L'any 2018 l'ocupació s'ha incrementat el 2,6%, enfront del 2,7% l'any 2017. La població en edat de treballar ha augmentat l'1% (registrant així el segon any consecutiu de creixement), mentre que la població activa ha crescut lleugerament (0,3%), després de dos anys d'estancament. En canvi, la població desocupada s'ha reduït un 13,8% i s'ha situat lleugerament per sota de les 436.000 persones. La taxa d'activitat s'ha mantingut en valors elevats, el 78,0% (-0,5 punts percentuals respecte a l'any 2017). En canvi, la taxa d'ocupació ha augmentat durant el 2018 fins al 69,0% (+1,0 punts percentuals respecte al 2017, però encara 2,3 punts percentuals inferior que la de l'any 2008), assolint un màxim del 69,6% durant el tercer trimestre. La taxa d'atur s'ha situat en el seu mínim també al tercer trimestre, amb el 10,7%, i amb una mitjana anual de l'11,6% (1,9 punts percentuals menys que l'any 2017, però encara 2,6 punts percentuals més alta que la de 2008). El nombre d'assalariats amb contracte temporal ha crescut el 4,5%, augment que supera el de la població assalariada. Aquest fet ha derivat en un increment de la taxa de temporalitat fins al 21,9%. En canvi, la població ocupada a temps parcial ha augmentat l'1%, per sota, doncs, del que ho ha fet la població ocupada, la qual cosa ha implicat una reducció de la taxa de treball a temps parcial fins al 13,9%.

L'any 2017, les despeses en **R+D** sobre el PIB de Catalunya (1,46%) són superiors a les de l'Estat (1,20%) però inferiors a les de la UE-28 (2,07%). Igualar el percentatge de la UE-28 implicaria invertir més de 1.300 milions d'euros addicionals a la despesa en R+D actual (3.273,4 milions d'euros). En canvi, la comparació internacional del personal ocupat en activitats d'R+D indica que Catalunya està ben posicionada respecte de la mitjana de la UE-28. El personal ocupat en R+D ha crescut el 4,2% l'any 2017 i ascendeix a 48.551 persones.

En clau de **medi natural i sostenibilitat ambiental**, el CTESC efectua les consideracions següents. Assegurar la bona qualitat de l'aigua, l'aire i el sòl requereix intensificar les actuacions mediambientals. La recuperació de la capacitat inversora de l'Agència Catalana de l'Aigua pot contribuir-hi, en part. D'altra banda, és necessari seguir incentivant l'agricultura ecològica i integrada, restaurar els boscos i paisatges degradats, així com fomentar la cogestió dels recursos pesquers, per millorar-ne les captures i el preu. Cal remarcar que l'agricultura ecològica ja significa el 22,5% de la superfície agrícola utilitzada a Catalunya. Addicionalment, la transició cap a una economia circular requereix innovació empresarial i simbiosi industrial, per reduir tant el consum de recursos materials i energètics per habitant, com els residus generats i assolir els objectius 2020 de recuperació del valor i petjada de carboni acordats. Cal seguir fent esforços per millorar l'eficàcia i l'eficiència en l'obtenció d'energia primària i l'ús d'energia final i per sectors, així com accelerar l'aplicació de les mesures recollides al Pacte per a la transició energètica i a la Llei de canvi climàtic. No es pot oblidar que la dependència energètica del combustible fòssil i nuclear a Catalunya és molt elevada, el 92,9% de l'energia primària. A més l'eficiència del sistema energètic, el 54,7%, és inferior a la del conjunt de l'Estat i la UE-28 i ha empitjorat en els darrers anys. Davant d'aquesta realitat, caldrà fer un esforç molt important per poder complir l'objectiu de la Llei del canvi climàtic del 50% d'energies renovables el 2030.

Pel que fa a les **condicions de vida**, en matèria de **protecció i inclusió social**, segons l'Enquesta de Condicions de Vida de 2018 (els resultats de la qual fan referència a l'any 2017), ha augmentat la taxa de risc de pobresa (21,3%, 1,3 punts percentuals per sobre del resultat de la del 2017) i l'AROPE (Indicador de risc de pobresa i exclusió social) que és del 24,7%, 0,9 punts percentuals més que el que mostra l'Enquesta de Condicions de Vida de l'any 2017. Una de les explicacions d'aquests augments és que l'increment de la renda mitjana ha comportat un augment del llindar de pobresa, fent que determinats col·lectius amb ingressos estables, com són els pensionistes, hagin pogut caure sota el llindar de pobresa, quan l'any anterior estaven per sobre. En aquest context, la renda garantida de ciutadania (RGC) és un pas endavant en la lluita contra la pobresa i l'exclusió social, especialment contra la pobresa infantil. L'any 2018 la despesa en pagaments de la prestació ha estat de 240,5 milions, la qual suposa un increment del 30,3% respecte de la despesa corresponent a la renda mínima d'inserció de l'any 2017.

En l'àmbit de la **salut**, els indicadors reflecteixen uns resultats positius pel que fa a l'estat de salut de la població de Catalunya: vuit de cada deu persones manifesten tenir un estat de salut bo, molt bo o excel·lent. Continuen existint, però, desigualtats rellevants en salut en funció del gènere, del nivell d'estudis i de la classe social de les persones. El CTESC considera que cal dur a terme una reducció estructural de les llistes d'espera: per exemple, en comparació amb un any abans, el desembre del 2018 el nombre de pacients en llista d'espera per a intervencions quirúrgiques augmenta el 4,1%. Anàlogament, cal reforçar les polítiques de promoció i prevenció de la salut en la línia del Pla de salut de Catalunya 2016-2020 i del Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública (PINSAP 2017-2020). Addicionalment, les dades no mostren millores en els hàbits i els estils de vida de la població: el sedentarisme creix i l'adherència a una dieta mediterrània va perdent terreny poc a poc. Així mateix, els reptes derivats del procés d'envelliment poblacional i l'increment de les situacions de complexitat social i sanitària recomanen avançar en la integració de l'atenció social i sanitària.

Es confirma l'evolució positiva de l'**educació**, la formació i la qualificació professionals a Catalunya. Creix el nombre de persones que es formen, s'incrementa el professorat i milloren els indicadors de rendiment i assoliment de les competències bàsiques dels diferents nivells educatius. Preocupa, però, el possible canvi de tendència de la taxa d'abandonament escolar prematur, estancada el 2018. Inquieta també la davallada d'alumnat que cursa formació professional dual, interrompent la tendència creixent dels darrers anys. El curs 2017-2018 hi havia un total de 6.153 alumnes, un 9,4% menys que el curs anterior. En línies generals, el CTESC considera que cal millorar el finançament de l'educació, encara lluny dels llindars de la UE. L'any 2017, la despesa pública en educació sobre el PIB és el 3,56%, dada allunyada del 5,02% de la UE l'any 2015 (darrera dada disponible).

L'anàlisi de les condicions de vida a Catalunya es clou amb un darrer apartat dedicat a l'estudi de l'**habitatge**. El CTESC constata que el lloguer és el règim de tinença per accedir a un habitatge per part del 25% de les llars de Catalunya, quan el 2001 era del 16,6%. Els preus dels mercats immobiliaris han continuat creixent. Els preus dels habitatges lliures usats han crescut el 8,1% i el 3,8% els anys 2017 i 2018, respectivament. El preu per m² dels habitatges lliures nous ha crescut el 3,3% l'any 2017 i el 7,5% l'any 2018, segons dades del Registre de Propietat. En el mercat de lloguer, la renda mitjana dels nous contractes de lloguer també ha continuat creixent, el 9,9% l'any 2017 i el 6,6% el 2018. Així, la càrrega que representa la despesa en habitatge sobre el sou de les persones segueix sent molt elevada, especialment en l'àmbit metropolità. Per al conjunt de Catalunya i, per tant, com a mitjana, el pagament del lloguer ascendeix fins al 34,1% del cost salarial brut, i el valor d'un habitatge nou de compra ja equival a 8,1 anys del cost salarial brut. L'any 2018 destaca també l'augment dels llançaments practicats, després de 4 anys de reducció, alhora que segueix creixent la demanda d'habitatge protegit. Els llançaments més nombrosos són els que es deriven de la Llei d'arrendaments urbans, el 63% del total. En aquest context, el CTESC recomana aprovar mesures consensuades per contenir el creixement descompensat dels preus en els mercats immobiliaris i, addicionalment, fer créixer de forma més important el parc d'habitatges destinats a polítiques socials.

Per a més informació:
<http://ctesc.gencat.cat/msil/index.html>